

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Chromatografia		13.3.1325	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Katedra Analizy Środowiska			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Chemii	Chemia	forma	stacjonarne
		moduł	chemia biomedyczna, analityka i diagnostyka chemiczna, chemia i
		specjalnościowy	technologia środowiska
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
prof. dr hab. Piotr Stepnowski; dr Julia Witkowska; mgr Klaudia Godlewska; dr Maria Dzierżyńska; dr hab. Magda Caban, profesor uczelni; prof. UG, dr hab. Monika Paszkiewicz; dr Paulina Łukasiewicz; dr Joanna Dołżonek; dr hab. Łukasz Haliński; dr hab. Anna Białk-Bielińska, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		4	
Wykład, Ćw. laboratoryjne		zajęcia - 45 godz.	
Sposób realizacji zajęć		konsultacje - 10 godz.	
zajęcia w sali dydaktycznej		praca własna studenta - 20 godz.	
Liczba godzin		RAZEM: 75 godz. - 3 ECTS	
Wykład: 15 godz., Ćw. laboratoryjne: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
fakultatywny (do wyboru)		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Rozwiązywanie zadań - Wykonywanie doświadczeń - Wykład z prezentacją multimedialną - Zastosowanie symulacji metodami obliczeniowymi 		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> •Wykład: zaliczenie pisemne z pytaniami testowymi i otwartymi (zadaniami) •Ćw. laboratoryjne: wykonywanie zestawu ćwiczeń w laboratorium i pisemna prezentacja uzyskanych wyników po każdym ćwiczeniu (sprawozdania) •ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych 	
		Podstawowe kryteria oceny	
		<ul style="list-style-type: none"> • Pozytywna ocena możliwa po osiągnięciu 51% maksymalnej liczby punktów Ćwiczenia laboratoryjne: • Pozytywna ocena to min. 51% ze sprawozdań opisujących wyniki eksperymentów • Negatywna ocena może być poprawiona na podstawie dodatkowego zaliczenia obejmującego materiał ze sprawozdań 	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

Sposób weryfikacji przyswojenia wiedzy:

Student rozwiązuje testy i odpowiada na pytania otwarte (kolokwia) z zakresu technik chromatograficznych (K_W02), w testach wybiera odpowiedzi dotyczące doboru odpowiedniej metody analitycznej do postawionego problemu (K_W04), odpowiada na pytania dotyczące podstawowych aspektów budowy, działania i zastosowania aparatury pomiarowej (K_W10).

Sposób weryfikacji nabycia umiejętności:

Podczas zajęć laboratoryjnych, student wykonuje analizy z zastosowaniem różnych technik chromatograficznych oraz opisuje ich wyniki, a także wdraża metody statystyczne do ich oceny (K_U02), stosując przy tym zdobytą dotychczas wiedzę (K_U04).

Sposób weryfikacji nabrania kompetencji społecznych:

Obserwacja i ocena zachowania studenta podczas konsultacji (K_K01) oraz w trakcie zajęć laboratoryjnych, podczas pracy indywidualnej i grupowej (K_K02). Ocena zachowania w laboratorium analitycznym oraz przestrzegania ustalonych procedur (K_K04).

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Ukończone kursy: chemii ogólnej, chemii fizycznej, chemii organicznej, chemii analitycznej

B. Wymagania wstępne

Znajomość podstawowych zagadnień dotyczących:

- równowag chemicznych, procesu adsorpcji, podziału pomiędzy dwie fazy ciekłe, fazę ciekłą i gazową, stałą i gazową, procesu wymiany masy pomiędzy fazami;
- równowag kwasowo-zasadowych;
- oddziaływań van der Waalsa, dyspersyjnych, hydrofobowych, jon-jon, wiązań wodorowych i zjawiska solwatacji;
- zjawiska załamania i rozproszenia światła, spektroskopii UV-VIS, spektrometrii mas;
- zjawiska izomerii ze szczególnym uwzględnieniem izomerii optycznej

Cele kształcenia

Wyposażenie studenta w wiedzę teoretyczną w zakresie technik rozdzielania i detekcji oraz aspekty praktyczne stosowania różnych technik chromatograficznych. Nabycie umiejętności projektowania rozdzielni chromatograficznych w GC i LC na podstawie zmienności parametrów operacyjnych oraz struktur chemicznych analitów.

Treści programowe

Teoria rozdzielni chromatograficznych, rozdzielczość i płytki teoretyczne, zjawiska poszerzania pasma i dyfuzji, ogólne równanie rozdzielczości a symetria pików, kluczowe zmienne operacyjne układów chromatograficznych, metody wzorcowania, kolumny i fazy stacjonarne w GC, programowanie temperaturowe w GC, oprzyrządowanie GC, dozowniki i metody dozowania, detektory w GC, indeksy retencji i stałe McReynoldsa, derywatywacja analitów, tandemowa GC, fazy stacjonarne LC, tryby rozdzielania w LC (normalny, odwrócony, jonowymienny, HILIC, SEC, powinowactwa) oprzyrządowanie HPLC, dozowniki i detektory, rozdzielania chiralne, ultrasprawa chromatografia cieczowa, dwuwymiarowa chromatografia cieczowa (2D-LC).

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

J. Kałużna-Czaplińska, Z. Witkiewicz. Podstawy chromatografii i technik elektromigracyjnych. PWN, 2021

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

J. Kałużna-Czaplińska, Z. Witkiewicz. Podstawy chromatografii i technik elektromigracyjnych. PWN, 2021

Z. Witkiewicz, W. Wardencki, I. Malinowska. Chromatografia cieczowa. Teoria i praktyka. PWN, 2019

Z. Witkiewicz, W. Wardencki, I. Chromatografia gazowa. PWN, 2018

B. Literatura uzupełniająca

M. F. Vitha Chromatography. Principles and Instrumentation. Wiley. 2017

L Snyder i in. Practical HPLC Method Development. Wiley 1997

The HPLC Expert. Possibilities and Limitations of Modern High Performance Liquid Chromatography S. Kromidas (ed.). Wiley 2016

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W02: operuje pogłębioną wiedzą w zakresie podstawowych działów chemii;

K_W04: stosuje nabytą wiedzę do pogłębionego opisu właściwości połączeń chemicznych, metody ich syntezy oraz analizy;

K_W10: operuje wiedzą dotyczącą zasad działania

Wiedza

Wymienia i charakteryzuje techniki chromatograficzne, najczęściej stosowane do celów analitycznych i preparatywnych

Wykazuje ogólną orientację dotyczącą budowy i zasad działania aparatury stosowanej w chromatografii cieczowej i gazowej

Opisuje zjawiska zachodzące w trakcie analizy chromatograficznej oraz rozumie ich wpływ na efekt procesu rozdzielania

<p>aparatury naukowo-badawczej stosowanej w chemii; K_U02: krytycznie ocenia wyniki przeprowadzanych eksperymentów, dokonywanych obserwacji i obliczeń teoretycznych, a także dyskutuje błędy; K_U04: stosuje zdobytą wiedzę z chemii oraz pokrewnych dyscyplin naukowych; K_K01: zna ograniczenia własnej wiedzy, rozumie konieczność dalszego kształcenia się i potrafi inspirować do tego inne osoby; K_K02: pracuje w zespole przyjmując w nim różne role; K_K04: poprawnie identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu chemika;</p>	<p>Posiada ogólną wiedzę dotyczącą podstawowych czynności związanych z wykonywaniem rozdzielania chromatograficznego Charakteryzuje metody analiz ilościowych oraz jakościowych w chromatografii</p>
	<p>Umiejętności</p> <p>Określa sprawność kolumny chromatograficznej i na podstawie jej parametrów określa stopień zużycia kolumny Rozpoznaje najczęściej występujące problemy występujące we trakcie analizy chromatograficznej i podaje sposoby ich eliminacji Przewiduje wpływ parametrów procesu na czas retencji analitu o podanej strukturze Ocena w sposób krytyczny wyniki rozdzielania chromatograficznego, dyskutuje błędy, wskazuje ich źródło i, o ile to możliwe, proponuje sposoby ich eliminacji Przygotowuje opracowanie wykonanych eksperymentów w języku polskim Samodzielnie obsługuje aparaturę badawczą wykorzystywaną w ramach ćwiczeń z tego przedmiotu Przestrzega ustalonych procedur analitycznych</p>
	<p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>Rozumie potrzebę śledzenia literatury dotyczącej technik chromatograficznych i ich tendencji rozwojowych oraz ciągłego pogłębiania i poszerzania wiedzy Rozumie społeczne aspekty praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy</p>
<p>Kontakt</p> <p>piotr.stepnowski@ug.edu.pl</p>	